

בש"פ 3086/14 - מדינת ישראל נגד פלוני, פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 3086/14

לפני: כבוד השופט ס' ג'ובראן

מדינת ישראל

נ ג ד

1. פלוני
2. פלוני

בקשה להארכת מעצר רביעית של המשיב 2 מעבר לתשעה חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 בבית המשפט המחוזי בבאר שבע בתפ"ח 20623-11-12

תאריך הישיבה: ז' באייר התשע"ד (7.5.2014)

בשם המבקשת: עו"ד איתמר גלבפיש

בשם המשיב 2: עו"ד ירום הלוי

החלטה

1. בקשה רביעית, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), להארכת מעצרו של המשיב 2 (להלן: המשיב) בתשעים יום החל מיום 8.5.2014, או עד למתן פסק דין בתפ"ח 20623-11-12 בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, לפי המוקדם. יצוין כי משיב 1 נתן את הסכמתו להארכת

עמוד 1

מעצרו.

עניינו של המשיב נידון מספר פעמים בבית משפט זה וזו הפעם הרביעית בה מבוקשת הארכת מעצרו. לפיכך, אסתפק בתיאור הדברים בתמציתם.

כתב האישום

2. נגד המשיב (ושמונה נוספים) הוגש כתב אישום ביום 12.11.2012, אשר תוקן ביום 26.11.2012. כתב האישום כולל אחד עשר אישומים, שניים מתוכם (האישומים השביעי והתשיעי) מיוחסים למשיב ומייחסים לו ביצוע עבירות שונות במסגרת ארגון פשיעה: קשירת קשר לביצוע פשע; סחיטה באיומים; סחיטה בכוח; חבלה בכוונה מחמירה; החזקת סכין; ומרמה, ערמה ותחבולה. שלא במסגרת ארגון פשיעה מיוחסות למשיב עבירות של אי ניהול פנקסי חשבונות; אי הוצאת חשבוניות מס; ואי הגשת דוחות תקופתיים למס ערך מוסף.

3. על פי המתואר בכתב האישום, המשיב היה חבר בארגון פשיעה שפעל בבאר שבע במהלך השנים 2008-2012 (להלן: הארגון) ושימש כאיש ביצוע של הארגון. במסגרת זו, המשיב ביצע עבירות שונות והיה כפוף לראשי הארגון ומנהליו וקיבל מהם הוראות.

4. באישום השביעי נטען כי במסגרת קשר אשר קשרו חלק מחברי הארגון לסחוט את המתלונן אשר משתייך לחבורה יריבה, ניסה המשיב ומעורבים אחרים לחבול במתלונן במספר מקרים. באחד מאותם מקרים, נסע המשיב ברכב יחד עם אחרים, וכאשר הבחינו במתלונן יושב ברכבו, חסמו את דרכו באמצעות רכבם וניסו לפתוח את דלתות הרכב כשכל אחד מהם אוחז בידו סכין. בשלב מסוים ולאחר מאמצים רבים, הצליח המתלונן להימלט.

5. באישום התשיעי נטען כי בין השנים 2008-2012 היה המשיב וחלק מהחבורה מעורבים בעסק למתן הלוואות בריבית במסגרת הארגון. נטען כי המשיב שימש כגובה בעסק וניהל עסק משני של מתן הלוואות בריבית. וכן כי גביית ההלוואות והריבית נעשתה לעיתים תוך שימוש בכוח ובאיומים. עוד נטען כי פעל המשיב ואחרים במרמה על מנת להסתיר מידע מרשויות המס ומהרשות לאיסור הלבנת הון.

ההליכים עד כה

6. ביום 21.3.2013 הורה בית המשפט המחוזי (השופט נ' אבו טהה, מ"ת 12-11-20686) על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו, וערר על החלטה זו נדחה בהחלטת בית משפט זה (בש"פ 2515/13, השופט צ' זילברטל) מיום 23.4.2013.

7. משפטו של המשיב התארך ולא הסתיים במסגרת תשעת החודשים הקבועים בחוק. זאת בעיקר בשל אופיו של המשפט הנדון - תיק ארגון פשיעה, וכן מספר הנאשמים הגדול בתיק. משכך, נתבקשה שלוש פעמים הארכת מעצרו של המשיב מעבר לתקופת תשעת החודשים.

עמוד 2

8. בבקשה הראשונה להארכת מעצר, נעתר בית המשפט (בש"פ 5359/13, השופט א' רובינשטיין) לבקשה, לאחר שציין את מורכבות ההליך, את המסוכנות הנשקפת מן המשיב וכן את העובדה כי שירות המבחן לא בא בהמלצת שחרור. יחד עם זאת, צוין כי על המבקשת לעשות מאמצים להעיד את עד המדינה ולהביא את הראיות בעניינו של המשיב מוקדם ככל האפשר, כדי שיהיה ניתן לבחון את עניינו ככל שיתמשך המשפט וכדי להסיר גם ככל הניתן את עילת השיבוש.

9. המבקשת לא השלימה את הבאת העדים והראיות בעניינו של המשיב ופנתה בשנית לבית משפט זה בבקשה להארכת מעצר. בהחלטה מיום 5.11.2013 נעתר בית המשפט (בש"פ 7375/13, השופט ד' ברק-ארז) באופן חלקי לבקשה, במובן זה שמעצרו של המשיב הוארך ב-90 ימים בלבד ולא ב-150 כפי שהתבקש. צוין כי אין לומר שהתביעה לא נתנה משקל להמלצתו של השופט א' רובינשטיין, באשר לסדר הבאת העדים, בשים לב לעובדה כי עד אותו שלב התקיימו רק שני מועדי הוכחות. יחד עם זאת, צוין כי ההמלצה צריכה להמשיך ולעמוד נגד עיני המבקשת לקראת המשך ניהולו של ההליך.

10. ביום 5.1.2014 התקיים דיון בבית המשפט המחוזי בבקשת המשיב לעיון חוזר בהחלטת מעצרו עד לתום ההליכים, ובהחלטה מיום 15.1.2014 דחה בית המשפט את הבקשה לאחר שקבע כי לא חל כרסום משמעותי בתשתית הראייתית וכי התיק מתנהל באופן יעיל. על החלטה זו הגיש המשיב ערר לבית משפט זה, ובמקביל הגישה המשיבה בקשה שלישית להארכת מעצרו בתשעים יום.

11. בהחלטה מיום 30.1.2014 דחה בית המשפט (השופט א' רובינשטיין) בבש"פ 471/14 את הערר, וקיבל בבש"פ 598/14 את הבקשה להארכת מעצר. נקבע כי לא חל כרסום בתשתית הראייתית באופן המצדיק את קבלת הערר ושחרור המשיב. באשר לבקשה להארכת מעצר, צוין כי ישנה התקדמות ניכרת בתיק. נקבע כי על אף שהחשש לשיבוש הליכי משפט פחת לנוכח הצהרת בא כוח המשיב כי לא יחקור עוד עדים, קשה ליתן במשיב אימון ולשחררו לחלופת מעצר וזאת לנוכח המסוכנות הטבועה בפרשה ועברו הפלילי. נוכח האמור, הורה בית המשפט על מעצרו בתשעים ימים נוספים.

הבקשה

12. מכאן הבקשה שבפניי, בגדרה חוזרת המבקשת וטוענת כי המסוכנות הנשקפת מן המשיב לא פחתה וכי קיים חשש להימלטותו מן הדיון. עוד נטען כי קצב ניהול המשפט הינו משביע רצון. צוין כי פרשת התביעה הסתיימה לאחר שנשמעה בקצב מוגבר; פרשת ההגנה מתנהלת ביעילות; החל מ-12.5.2014 יתנהלו דיונים פעמיים בשבוע; וכי צפויה התקדמות משמעותית בתיק בתקופת ההארכה המבוקשת.

13. בדיון בפניי, חזר בא כוח המבקשת על עיקרי הבקשה, וציין כי כיום קבועים 20 מועדי דיונים וכי התיק יתקרב לסיום שמיעתו במהלך ההארכה המבוקשת. מנגד, המשיב ביקש שלא להאריך את מעצרו, והדגיש כי טענותיו מופנות אך כנגד התמשכות ההליכים בעניינו ואינן נמצאות במישור הראייתי. לשיטתו, בניהול ההליך היו עיכובים בתיק אשר הובילו לצורך בבקשה רביעית להארכת מעצר. עוד נטען כי התיק הוא רחב היקף וצפוי כי יימשך זמן רב, וכן כי חלקו בו הוא מצומצם (שני אישומים מתוך אחד עשר). לבסוף, טוען המשיב כי לא קיים עוד חשש לשיבוש הליכי משפט מצידו שכן פרשת התביעה הסתיימה.

14. ככלל, בהליך לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, על בית המשפט לאזן בין הזכות לחירות העומדת לנאשם והנתמכת בחזקת החפות, לבין האינטרס של שמירה על בטחון הציבור וההגנה על הליך שיפוטי תקין. בין יתר השיקולים שיש לשקול במסגרת הבקשה להארכת מעצר, ניתן למנות את: חלוף הזמן מאז הושם הנאשם במעצר; קצב התנהלות הדיונים; החשש מפני שיבוש הליכי משפט; חומרת העבירות המיוחסות לנאשם ונסיבותיהן; ומידת המסוכנות הנשקפת הימנו (ראו למשל: בש"פ 7876/12 מדינת ישראל נ' בראנס, פסקה 14 (29.11.2012)).

15. ככל שתקופת המעצר הולכת ומתארכת משתנה נקודת האיזון וגובר משקלה של הזכות לחרות העומדת לנאשם אשר טרם הורשע, כך, עוצמת השיקולים הנדרשת להצדקת הארכת המעצר גוברת עם כל הארכה נוספת. יחד עם זאת, יש ליתן את הדעת לטעמים להתמשכות ההליכים. שכן, "לא הרי התארכות משפט הנובעת ממצב שבו משפטו של נאשם כלל לא החל, כהתארכות הליכים שמקורה במשפט, אשר על-פי טיבו צורך זמן דיוני רב במיוחד, נוכח מורכבותו וריבוי נאשמים ופרשיות הכרוכות בו" (בש"פ 644/07 מדינת ישראל נ' נאצר, פסקה 16 (20.2.2007)).

16. בענייננו, מדובר בהליך פלילי שמעורבים בו מספר רב של נאשמים - 9 נאשמים, והוא כורך 11 אישומים הכוללים עבירות רבות. הוא נושא מורכבות מיוחדת בשל היותו עוסק בארגון פשיעה. מציאות זו מחייבת לעיתים ניהול משפט ארוך ומורכב. על מורכבות זו למדים אנו, בין היתר, מהיקפה של פרשת התביעה, אשר החלה ביום 15.10.2013 ונסתיימה ביום 25.3.2014 לאחר שנשמעה ככלל פעמיים בכל שבוע. המשפט במקרה זה מתנהל בעילות ובקצב סביר ויש התקדמות ניכרת בתיק, דבר אשר קיבל ביטוי בהחלטות השונות בתיק זה. זאת ועוד, כפי שעולה מהבקשה, החלה פרשת ההגנה ונאשם אחד העיד בחקירה ראשית ונחקר בחקירה נגדית, ונקבעו ישיבות פעמיים בכל שבוע דבר אשר יהיה בו כדי לזרז את שמיעת כל הראיות בתיק ולהביא לסיומו במהרה. לנוכח האמור, אני סבור כי אין בשיקול בדבר התמשכות ההליכים ומשך הזמן בו מצוי המשיב במעצר כדי להביא לשינוי בנקודת האיזון לכיוון שחרורו לחלופת מעצר. יחד עם זאת, צריכה להמשיך ולעמוד נגד עיניו של בית המשפט המחוזי, המלצתו של השופט א' רובינשטיין לפיה יש להעמיד את קידום המשפט בראש העדיפויות.

17. כמו כן, אני סבור, כפי שצוין גם בהחלטות הקודמות בתיק, כי יש להעריך את המסוכנות לא רק לפי העבירות הספציפיות שהמשיב מואשם בהן אלא בהקשר של פעילותו במסגרת ארגון פשיעה. מסוכנות זו הטבועה בפרשה עומדת בעינה ועדיין לא ניתן לאיין אותה באמצעות חלופת מעצר. לזה יש להוסיף את עברו הפלילי של המשיב.

18. לנוכח האמור, אני סבור כי נקודת האיזון טרם השתנתה. אשר על כן, דין הבקשה להתקבל ומעצרו של המשיב יוארך בתשעים ימים נוספים החל מיום 8.5.2014, או עד למתן פסק דין בתפ"ח 20623-11-12 בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, לפי המוקדם.

ניתנה היום, י"ד באייר התשע"ד (14.5.2014).